

Konsekvenser av människans verksamhet och skyddet för den finsk-svenska skärgården

– vad anser du?

Helsingfors universitet, Göteborgs universitet, Finlands miljöcentral, Coastal
Research and Planning Institute vid Klaipeda universitet, Fiskeriverket i Sverige, Åbo
Akademi

Januari 2011

1. Först vill vi ställa några bakgrundsfrågor för statistiska ändamål

1.1 Vilket år är du född? ÅR

1.2 Kön KVINNA/MAN

1.3 Vilken är den högsta utbildningsnivå där du avlagt en examen?(Grundskola, yrkesskola, gymnasium, universitet, licenciat-/doktorexamen)

1.4 Hur många personer bor i ditt hushåll, inklusive du själv? ANTAL PERSONER

1.5 Hur många av dem är under 18 år? ANTAL PERSONER

1.6 Vilka är era nettoinkomster efter skatter? Inkludera samtliga inkomstkällor, exempelvis lön, pension, barnbidrag, studiebidrag, arbetslöshetsunderstöd och andra former av stöd

mindre än 10 000 sek

10 000–13 999 sek

14 000–17 999 sek

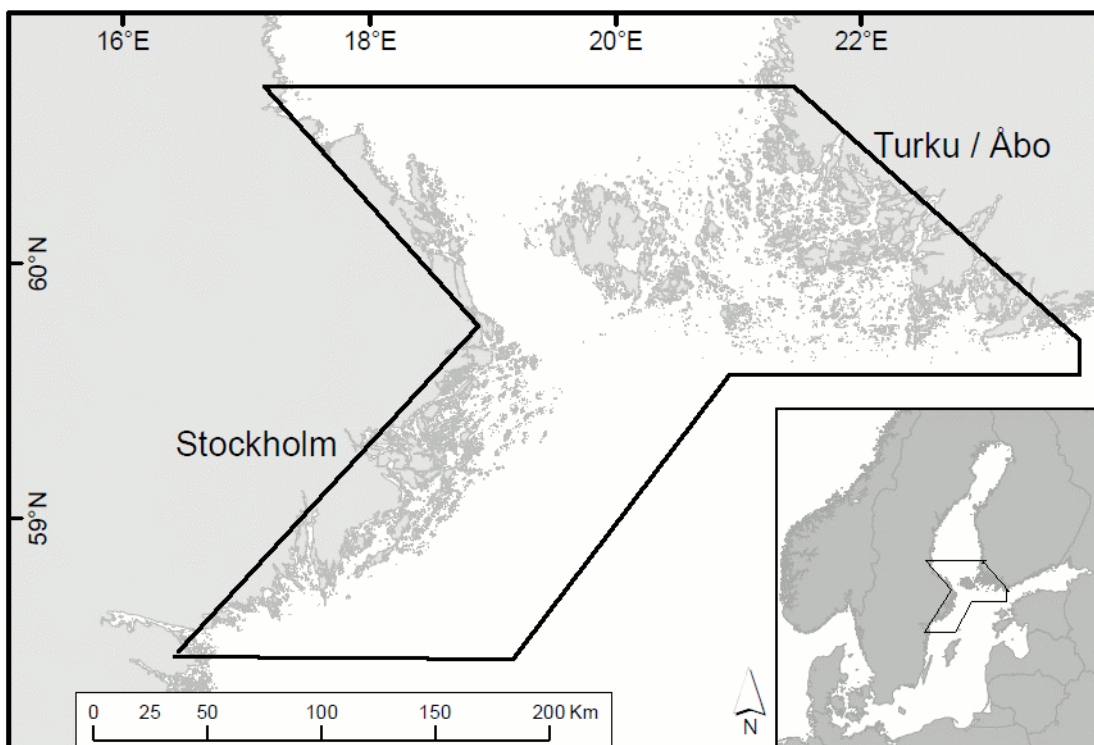
18 000–21 999 sek

22 000–25 999 sek

26 000–29 999 sek

30 000 sek eller mer

1.7 Vilken är din postkod? POSTKOD

På kartan ovan visas det område som i denna enkät kommer att kallas den finsk-svenska skärgården. I fråga om antalet öar är det världens största skärgård. Frågorna 2–14 i denna enkät gäller detta område.

2. Vilka anknötningar har du till den finsk-svenska skärgården?

Ja

Nej

Vet ej

2.1 Bor du nära den finsk-svenska skärgårdskusten? Om ja, hur nära? KILOMETER

2.2 Har du tidigare bott nära den finsk-svenska skärgårdskusten? Om ja, hur nära? KILOMETER

2.3 Har du någonsin besökt den finsk-svenska skärgården?

2.4 Har du tillbringat fritid på den finsk-svenska skärgårdskusten? (Exempelvis tagit promenader, badat, åkt båt, fiskat eller tillbringat tid på sommarstället). Om ja, vänligen specificera var och hur du har tillbringat fritiden.

2.5 Har ditt yrke eller arbete nära anknytning till den finsk-svenska skärgården?

2.6 Har du eller någon i ditt hushåll deltagit i skyddet av den finsk-svenska skärgården?

2.7 Äter någon i ditt hushåll någonsin fisk som fångats i den finsk-svenska skärgården?

2.8 Har du någon annan anknytning till den finsk-svenska skärgården? Om ja, vänligen specificera.

3. Den finsk-svenska skärgården (dess ekosystem) erbjuder människor och annan natur många olika möjligheter. Hur viktiga är följande möjligheter för dig?

Mycket viktiga

Ganska viktiga

Något viktiga

Inte så viktiga

Inte alls viktiga

Vet ej

3.1 Födokälla (t.ex. fisk, skaldjur, musslor)

3.2 Möjligheter till rekreation och fritidsaktiviteter

3.3 Kulturarv som anknyter till gamla näringar vid kustområdena

3.4 Goda miljöer för växt- och djurarter

3.5 Möjligheter till energiproduktion (t.ex. vind- eller vågkraft)

3.6 Möjligheter till person- och frakttransporter till havs

3.7 Havsnaturens diversitet

3.8 Havet reglerar klimatet

3.9 Marina landskap

3.10 Havet ger information om hur havet fungerar som miljö

3.11 Havsarvet för framtida generationer

3.12 Primärproduktion (t.ex. fotosyntes)

3.13 Återhämningsförmåga (skärgårdens förmåga att återhämta sig från störningar)

3.14 Havsmiljön förstörs och lagrar farliga substanser

3.15 Biologisk reglering (genom att filtrera giftiga substanser bidrar t.ex. musslor till att bevara vattnets kvalitet så att det lämpar sig för att bada)

3.16 Dekorationer från den finsk-svenska skärgården (t.ex. snäckor och bärnsten)

3.17 Inspiration från den finsk-svenska skärgården

4. Den finsk-svenska skärgården är grund och produktiv. Den erbjuder en lämplig miljö för ett flertal olika djur- och växtsamfund. Upptagningsområdet är tätt befolkat och odlat, och således påverkas skärgården starkt av människans aktiviteter.

- **Eutrofiering orsakas av alltför stora mängder näringsämnen (kväve och fosfor) i havsvattnet. Eutrofieringen försämrar tillståndet och kapaciteten i undervattensmiljöerna.**
- **Byggandet vid kusten (muddringar, båttrafik, husbygge osv.) kan medföra permanenta förändringar i djur- och växtarternas miljöer.**
- **Till följd av överfiske och förändringar i den finsk-svenska skärgårdens miljö minskar fiskbestånden.**

Vänligen ange för följande frågor om du är av samma åsikt/av annan åsikt/av varken samma eller annan åsikt

Av samma åsikt
Delvis av samma åsikt
Varken av samma eller annan åsikt
Delvis av annan åsikt
Av annan åsikt
Vet ej

4.1 Innan jag fick denna enkät kände jag till vilka möjligheter den **svensk-finska** skärgården (ekosystemen) kunde erbjuda.

4.2 Idag begränsas min rekreativ användning av den finsk-svenska skärgården på grund av den dåliga vattenkvaliteten.

4.3 För närvarande donerar jag pengar till finansieringen för att skydda den finsk-svenska skärgården.

4.4 Koncentrationen av näringsämnen (kväve och fosfor) i den finsk-svenska skärgården borde ligga nära den naturliga nivån (den nivå som havet upprätthåller).

4.5 Miljöproblemen i den finsk-svenska skärgården hör till de mest överhängande problemen i mitt land

4.6 Alla de som ger upphov till föroreningar i den finsk-svenska skärgården borde betala för att förbättra vattenkvaliteten.

4.7 Fiskbeståndens tillstånd i den **finsk-svenska** skärgården måste förbättras.

4.8 Miljöns tillstånd i den **finsk-svenska** skärgården är idag bättre än det var för 10 år sedan.

4.9 Havstrafiken i den **finsk-svenska** skärgården bör inte begränsas.

4.10 Det är viktigt att trygga utkomsten för kustsamhällena som är beroende av den **finsk-svenska** skärgården.

4.11 Jag är redo att donera mer pengar till skyddet av den **finsk-svenska** skärgården än vad jag gör idag.

4.12 Vattnet i den **finsk-svenska** skärgården är alltför grumligt.

4.13 Jag kan påverka miljöns tillstånd i den **finsk-svenska** skärgården.

4.14 Byggandet vid den **finsk-svenska** skärgårdskusten bör inte begränsas.

4.15 Skyddet av miljöerna är viktigare än annan verksamhet i den **finsk-svenska** skärgården.

4.16 Det är viktigt att det finns goda möjligheter till rekreativ fiske i den **finsk-svenska** skärgården.

5. Människans verksamhet i den finsk-svenska skärgården och i närheten av denna kan regleras och havet skyddas. HELCOM:s aktionsplan för Östersjön är ett politiskt avtal som gäller alla Östersjöländer. Dess mål är att förbättra tillståndet i den marina miljön före 2021. Nedan presenteras några potentiella förändringar i den finsk-svenska skärgården.

Frisk växtlighet

Skadligt algbestånd

Med 'Frisk växtlighet' avses undervattensväxtligheten som bildar de så kallade undervattensskogarna. Dessa områden utgör miljöer för många arter. Förlusten av frisk växtlighet leder till att antalet arter minskar. På grund av eutrofieringen är idag en tredjedel av växtligheten i den finsk-svenska skärgården täckt av skadliga algbestånd. Skadliga algbestånd som sköljs upp på stränderna på sommaren skapar förtret bland badarna och de andra rekreationsanvändarna på grund av att de luktar illa och gör stränderna slemmiga.

5.1 Har du någon erfarenhet av skadliga algbestånd?

Ja

Nej

Hus och andra konstruktioner i den **finsk-svenska** skärgården orsakar permanenta förändringar på havsbotten. Kajer, pিরer och muddringar möjliggör båttrafik och tillgång till rekreationsområdena. Exempelvis skyddade och grunda havsområden är emellertid viktiga med tanke på naturens diversitet.

Ursprungligt kustområde

Modifierat kustområde

5.2 Har du någon erfarenhet av skadliga konsekvenser som orsakats av byggande eller muddring vid kusten?

Ja

Nej

Abborre

Gädda

(bilder: www.ahven.net)

Större fiskbestånd ger kustinvånarna i den finsk-svenska skärgården ett ekonomiskt och kulturellt tillskott. Bestånden av flera fiskarter har minskat till följd av miljöförändringen och överfisket. Exempelvis stora rovfiskarter såsom abborre och gädda är viktiga med tanke på både fisket och kustmiljön, växter och andra djur.

5.3 Har du någon erfarenhet av förändringar i fiskbestånden?

Ja

Nej

Vänligen läs igenom följande bakgrundsinformation och anvisningar innan du svarar på frågorna 6–13.

Frågorna 6–13 kartlägger åsikterna om skyddet av den **finsk-svenska** skärgården fram till 2021 och konsekvenserna av de nya skyddsåtgärderna för den marina miljöns egenskaper. **Konsekvenserna jämförs med skyddet av den finsk-svenska skärgården om det fortsätter som idag.**

- I och med nytt skydd ökar mängden frisk växtlighet. Frisk växtlighet utgör en miljö för många arter. Skadliga algbestånd växer **INTE** på ytan av frisk växtlighet. I motsats till skadliga algbestånd orsakar frisk växtlighet **INTE** förtret bland badarna eller de andra rekreativerna.
 - I och med det nya skyddet kommer de nuvarande ursprungliga områdena inte att bebyggas eller muddras. Dessa områden är viktiga för kraftiga växt- och djursamfund.
 - I och med det nya skyddet kommer fiskbestånden att bli större. Detta har ekonomisk och kulturell betydelse för kustsamhällena.
 - De nya skyddsåtgärderna kräver kapital som samlas in i form av en **frivillig engångsförvaltningsavgift för den finsk-svenska skärgården**. Hela förvaltningsavgiften går till skyddet av den finsk-svenska skärgården.
- Syftet med frågorna 6–13 är att jämföra alternativen. Vänligen begrunda varje uppgift separat.
- Då du svarar på frågorna så kom ihåg att pengarna som används för skyddet av havet inte är tillgängliga för någon annan konsumtion.

6

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ingen förändring 	ökning med 50 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	ingen förändring 	tre fjärdedelar skyddas
Fiskbeståndens storlek	ökning med 100 % 	ökning med 50 %
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	100 	200

6.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

6.2 Hur mycket inverkade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

- 6.2.1 Mängd frisk växtlighet
- 6.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden
- 6.2.3 Fiskbeståndens storlek
- 6.2.4 Engångsförvaltningsavgift

6.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.
 Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

7

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ökning med 100 % 	ökning med 50 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	en fjärdedel skyddas 	tre fjärdedelar skyddas
Fiskbeståndens storlek	ingen förändring 	ingen förändring
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	1050 	500

7.1 Vilket alternativ föredrar du?

- Alternativ A
- Alternativ B

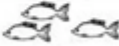

7.2 Hur mycket invercade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

- Mycket
- Något
- Inte alls

- 7.2.1 Mängd frisk växtlighet
- 7.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden
- 7.2.3 Fiskbeståndens storlek
- 7.2.4 Engångsförvaltningsavgift

7.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.
 Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ingen förändring 	ingen förändring
Bevarande av dagens ursprungliga områden	en fjärdedel skyddas 	ingen förändring
Fiskbeståndens storlek	ökning med 50 % 	ökning med 50 %
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	500 	3100

8.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

8.2 Hur mycket inverkade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

8.2.1 Mängd frisk växtlighet

8.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

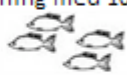

8.2.3 Fiskbeståndens storlek

8.2.4 Engångsförvaltningsavgift

8.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ökning med 50 % 	ökning med 50 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	tre fjärdedelar skyddas 	ingen förändring
Fiskbeståndens storlek	ingen förändring 	ökning med 100 %
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	1050 	1050

9.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

9.2 Hur mycket inverkade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

9.2.1 Mängd frisk växtlighet

9.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

9.2.3 Fiskbeståndens storlek

9.2.4 Engångsförvaltningsavgift

9.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ingen förändring 	ökning med 100 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	en fjärdedel skyddas 	ingen förändring
Fiskbeståndens storlek	ökning med 100 % 	ökning med 100 %
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	200 	2100

10.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

10.2 Hur mycket inverkarde följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

10.2.1 Mängd frisk växtlighet

10.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

10.2.3 Fiskbeståndens storlek

10.2.4 Engångsförvaltningsavgift

10.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ökning med 100 % 	ökning med 50 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	ingen förändring 	tre fjärdedelar skyddas
Fiskbeståndens storlek	ingen förändring 	ökning med 50 %
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	3100 	3100

11.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

11.2 Hur mycket invercade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

11.2.1 Mängd frisk växtlighet

11.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

11.2.3 Fiskbeståndens storlek

11.2.4 Engångsförvaltningsavgift

11.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ökning med 50 % 	ökning med 50 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	ingen förändring 	tre fjärdedelar skyddas
Fiskbeståndens storlek	ökning med 50 % 	ingen förändring
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	500 	1050

12.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

12.2 Hur mycket invercade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

12.2.1 Mängd frisk växtlighet

12.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

12.2.3 Fiskbeståndens storlek

12.2.4 Engångsförvaltningsavgift

12.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

Egenskap	Alternativ A	Alternativ B
Mängd frisk växtlighet	ingen förändring 	ökning med 100 %
Bevarande av dagens ursprungliga områden	en fjärdedel skyddas 	tre fjärdedelar skyddas
Fiskbeståndens storlek	ökning med 100 % 	ingen förändring
Engångsförvaltningsavgift (SEK)	2100 	1050

13.1 Vilket alternativ föredrar du?

Alternativ A

Alternativ B

13.2 Hur mycket invercade följande faktorer på vilket alternativ du föredrog?

Mycket

Något

Inte alls

13.2.1 Mängd frisk växtlighet

13.2.2 Bevarande av dagens ursprungliga områden

13.2.3 Fiskbeståndens storlek

13.2.4 Engångsförvaltningsavgift

13.3 Om de två ovan nämnda alternativen var de enda för att skydda den finsk-svenska skärgården, skulle du ändå välja den nuvarande situationen: den nuvarande nivån på skyddet av den finsk-svenska skärgården och ingen frivillig förvaltningsavgift?

Ja Jag föredrar dagens situation, ingen förvaltningsavgift.

Nej. Jag föredrar utökat skydd, bättre tillstånd och förvaltningsavgiften.

14 Om du i frågorna 6–13 väljer dagens situation (inget nytt skydd av den finsk-svenska skärgården och ingen förvaltningsavgift), vilken (vilka) är orsaken (orsakerna)?

14. 1 Jag bryr mig inte om tillståndet i den finsk-svenska skärgården.

14. 2 Det är inte min skyldighet att betala för förbättringen av tillståndet i den finsk-svenska skärgården

14. 3 Jag tror inte att åtgärderna skulle resultera i en förbättring i den finsk-svenska skärgården.

14. 4 Andra länder borde ansvara för förbättringen av tillståndet i den finsk-svenska skärgården.

14. 5 Jag är intresserad av skyddet av den finsk-svenska skärgården, men förvaltningsavgiften är för hög för mig.

14.6 Annan, vänligen specificera?

Tack för dina svar!